

KIRURŠKA STABILIZACIJA OSTEOPOROTSKIH PRIJELOMA KRALJEŠKA

Vide Bilić¹, Dražen Kvesić², Boris Božić³

¹ Klinika za traumatologiju, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb

² Specijalna bolnica Arithera, Zagreb

³ Klinika za neurokirurgiju, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb

Osteoporotski prijelomi grudne i slabinske kralježnice mogu dovesti do jakih bolova, deformiteta kralježnice s gubitkom sagitalnog balansa i neurološkog ispada koji su onda indikacija za operativno liječenje (1). U kliničkom statusu je potrebno obratiti posebnu pozornost na pokretljivost pacijenta, položaj koji izaziva jake bolove, mišićnu snagu, deformitet kralježnice, neurološki ispad i druge prateće neurološke simptome i znakove. U preoperativnoj pripremi pacijenata se mora misliti na fiziologiju starenja (2). Dijagnostika se sastoji od opće i specifične laboratorijske dijagnostike i radiološke dijagnostike kao što je slika grudne i slabinske kralježnice stojeći, magnetska rezonancija grudne i slabinske kralježnice, mjerenja gustoće kosti i kompjutorizirana tomografija kralježnice. Operativno liječenje osteoporotskih prijeloma kralježnice treba biti zadnja metoda izbora i zato ga koristimo tek kada su sve druge mogućnosti iscrpljene.

Operativne tehnike koje se koriste u kirurgiji osteoporotskih prijeloma kralježnice su dekompresija spinalnog kanala klasičnim i minimalno invazivnim pristupom, augmentacijske tehnike za trup kralješka i transpedikularne vijke, perkutana fiksacija kralježnice, otvorena stražnja i prednja fiksacija kralježnice te promocija fuzije (3). Pravilnim izborom kirurške tehnike i ranom mobilizacijom pacijenta je moguće postići dobar ili odličan rezultat kod većine pacijenata. Ipak, manji broj pacijenata doživi komplikacije operativnog liječenja koje mogu zahtijevati drugi operativni zahvat ili duži ostanak u bolničkim uvjetima. Smrtni ishod nakon operativnog liječenja osteoporotskih prijeloma kralježnice je ekstremno rijedak. Rehabilitaciju je potrebno započeti odmah nakon operativnog zahvata. Prevencija i liječenje osteoporoze je ključni element u liječenju osteoporotskih prijeloma i smanjenja potrebe za operativnim zahvatima.

Ključne riječi: kirurgija, osteoporozna, kralježnica, prijelom, stabilizacija.

Literatura:

1. Alpantaki K, Dohm M, Korovessis P, Hadjipavlou AG. Surgical options for osteoporotic vertebral compression fractures complicated with spinal deformity and neurological deficit. *Injury*. 2018;49: 261-71.
2. Carpenter CR, Stern ME. Emergency Orthogeriatrics: Concepts and Therapeutic Alternatives. *Emerg Med Clin North Am*. 2010; 28: 927-49.
3. Guo DQ, Yu M, Zhang SC, Tang YC, Tian Y, Li DX I sur. Novel Surgical Strategy for Treating Osteoporotic Vertebral Fractures with Cord Compression. *Orthop Surg*. 2019;11:1082-92.